

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๒๑/๒๕๖๗

เรื่องพิจารณาที่ ๑๓/๒๕๖๗

วันที่ ๑๗ เดือน เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๗

ระหว่าง { ประธานรัฐสภา ผู้ร้อง
- ผู้ถูกร้อง

เรื่อง ประธานรัฐสภาขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของรัฐสภา
ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๐ วรรคหนึ่ง (๒)

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องสรุปได้ว่า เมื่อวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๗ นายชูศักดิ์ ศิรินิล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และคณะ รวม ๑๒๓ คน เสนอญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๖ (๑) และ (๒) โดยจัดทำเป็นร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช เสนอต่อประธานรัฐสภา มีหลักการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๖ และเพิ่มเติมหมวด ๑๕/๑ การจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ ต่อมาวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรแจ้งคณะผู้เสนอญัตติว่า ประธานรัฐสภาพิจารณาแล้วเห็นว่าร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้มีหลักการเพิ่มเติมหมวด ๑๕/๑ การจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ ย่อมเป็นการยกเลิกรัฐธรรมนูญ มิใช่ร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมตามคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๔/๒๕๖๔ คำวินิจฉัยดังกล่าวมีผลผูกพันรัฐสภาตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๑ วรรคสี่ ประกอบกับร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมที่จะบรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมรัฐสภาตามข้อบังคับ

- ๒ -

การประชุมรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อ ๑๑๙ ต้องเป็นร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมเป็นรายมาตรา
ประธานรัฐสภาไม่สามารถบรรจุร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าวเข้าสู่ระเบียบวาระการประชุมรัฐสภาได้

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ร่วมเสนอญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญเห็นว่า ร่างรัฐธรรมนูญ
แก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าวเป็นเพียงการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๕๖ และเพิ่มเติมหมวด ๑๕/๑ การจัดทำ
รัฐธรรมนูญฉบับใหม่เท่านั้น ซึ่งเป็นร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมเป็นรายมาตรา มิใช่เป็นการจัดทำ
รัฐธรรมนูญฉบับใหม่ขึ้นใช้แทนรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ สอดคล้อง
กับคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๔/๒๕๖๔ ที่วินิจฉัยว่า หากรัฐสภาต้องการจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่
ต้องจัดให้ประชาชนออกเสียงประชามติเสียก่อนว่าสมควรมีรัฐธรรมนูญฉบับใหม่หรือไม่ โดยไม่ได้ระบุว่า
ต้องออกเสียงประชามติก่อนบรรจุร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมที่มีบทบัญญัติให้จัดทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่
เข้าสู่ระเบียบวาระการประชุมรัฐสภา หรือก่อนรัฐสภาพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าว
การบรรจุร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าวเข้าสู่ระเบียบวาระการประชุมรัฐสภาเป็นหน้าที่และอำนาจ
ของประธานรัฐสภาตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๐ และข้อบังคับการประชุมรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อ ๑๑๙
กระบวนการตามญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญดังกล่าวสอดคล้องกับคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่
๔/๒๕๖๔ ดังนั้น การที่ประธานรัฐสภาไม่บรรจุญัตติร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าวเข้าสู่ระเบียบ
วาระการประชุมรัฐสภา ทำให้รัฐสภาไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่และใช้อำนาจพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญ
แก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าว เป็นกรณีปัญหาเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของรัฐสภาที่เกิดขึ้นแล้วและยังไม่มี
คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในเรื่องนี้ จึงเสนอญัตติต่อประธานรัฐสภาตามข้อบังคับการประชุมรัฐสภา
พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อ ๓๑ เพื่อขอให้รัฐสภามีมติว่ากรณีมีปัญหาเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของรัฐสภา
ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๐ วรรคหนึ่ง (๒) โดยที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญ
ประจำปีครั้งที่สอง) วันศุกร์ที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๓ มีมติเห็นชอบให้ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ

ผู้ร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๐ วรรคหนึ่ง (๒)
กรณีมีปัญหาเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของรัฐสภาในการเสนอร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมของ
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๖ ดังนี้

๑. รัฐสภาจะบรรจุระเบียบวาระและพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมที่มีบทบัญญัติให้จัดทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ โดยยังไม่มีผลการออกเสียงประชามติว่าประชาชนประสงค์จะให้มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ได้หรือไม่

๒. ในกรณีที่รัฐสภาสามารถบรรจุร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมที่มีบทบัญญัติให้จัดทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ได้ การจัดทำประชามติให้ผู้ทรงอำนาจสถาปนารัฐธรรมนูญออกเสียงประชามติเสียก่อนว่าสมควรแก้ไขรัฐธรรมนูญฉบับใหม่หรือไม่ จะต้องกระทำในขั้นตอนใด

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๐ วรรคหนึ่ง (๒) ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๐ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ศาลรัฐธรรมนูญมีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้ ... (๒) พิจารณาวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา รัฐสภา คณะรัฐมนตรี หรือองค์การอิสระ ...” พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗ บัญญัติว่า “ให้ศาลมีหน้าที่และอำนาจพิจารณาวินิจฉัยคดีดังต่อไปนี้ ... (๒) คดีเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา รัฐสภา คณะรัฐมนตรี หรือองค์การอิสระ ...” และมาตรา ๔๔ บัญญัติว่า “การยื่นขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยคดีตามมาตรา ๗ (๒) ต้องเป็นปัญหาซึ่งเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจที่เกิดขึ้นแล้ว โดยในกรณีที่ปัญหานั้นเกิดขึ้นกับหน่วยงานใด ให้หน่วยงานนั้นเป็นผู้มีสิทธิยื่นหนังสือต่อศาลขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัย ในกรณีที่เป็นปัญหาโต้แย้งระหว่างหน่วยงาน ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีสิทธิยื่นหนังสือต่อศาลเพื่อขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัย” รัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๐ วรรคสี่ บัญญัติว่า “ประธานรัฐสภา มีหน้าที่และอำนาจตามรัฐธรรมนูญ และดำเนินกิจการของรัฐสภา ในกรณีประชุมร่วมกันให้เป็นไปตามข้อบังคับ” และข้อบังคับการประชุมรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อ ๑๑๙ บัญญัติว่า “ให้ประธานรัฐสภาบรรจุร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมเข้าระเบียบวาระการประชุมรัฐสภาภายในสัปดาห์วันนับแต่วันที่ได้รับญัตตินั้น กำหนดวันดังกล่าวให้หมายถึงวันในสมัยประชุมเว้นแต่ร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมที่เสนอโดยประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ให้นับแต่วันที่ตรวจสอบเอกสารถูกต้องครบถ้วน”

พิจารณาแล้วเห็นว่า ศาลรัฐธรรมนูญมีหน้าที่และอำนาจพิจารณาวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา รัฐสภา คณะรัฐมนตรี หรือองค์การอิสระ ตามรัฐธรรมนูญ

- ๔ -

มาตรา ๒๑๐ วรรคหนึ่ง (๒) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗ (๒) และมาตรา ๔๔ ซึ่งปัญหาเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจดังกล่าว ต้องเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นแล้ว การบรรจุระเบียบวาระการประชุมรัฐสภาเพื่อพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญ แก้ไขเพิ่มเติมเป็นหน้าที่และอำนาจของประธานรัฐสภาตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๐ และข้อบังคับ การประชุมรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อ ๑๑๙ กรณีไม่ใช่ปัญหาเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของรัฐสภา คำร้องมีสาระสำคัญเป็นเพียงข้อสงสัยขอหรือให้ศาลรัฐธรรมนูญอธิบายเนื้อหาคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญ ที่ ๔/๒๕๖๔ ซึ่งศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยโดยละเอียดและชัดเจนแล้ว ไม่ใช่กรณีปัญหาเกี่ยวกับหน้าที่ และอำนาจของรัฐสภาที่เกิดขึ้น ไม่ต้องด้วยเงื่อนไขตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๐ วรรคหนึ่ง (๒) ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗ (๒) และมาตรา ๔๔

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย

- ๕ -

(คำสั่งที่ ๒๑/๒๕๖๗)

(นายปัญญา อุดชาชน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดม สิทธิวิรัชธรรม)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายวิรุฬห์ แสงเทียน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายจิรนิติ หะวานนท์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนภดล เทพพิทักษ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบรรจงศักดิ์ วงศ์ปราชญ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ